

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

1 maart 2004

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met het verdrag van Stockholm
inzake persistente organische verontreinigende stoffen, met bijlagen,
ondertekend in Stockholm op 22 mei 2001**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Peter De Ridder**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luc Van den Brande.

Vaste leden :

de heren Freddy Sarens, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Eric Van Rompuy ;

de heren Louis Bril, Peter Gysbrechts, André Moreau, Stefaan Platteau ;

de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete ;

de heren Peter De Ridder, Patrick Hostekint ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Erik Matthijs, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Jef Van Looy ;

de heren Julien Demeulenaere, Didier Ramoudt, Marc van den Abeelen, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Pieter Huybrechts, Johan Van Brusselen ;

de heren Marcel Logist, Jacques Timmermans ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

1978 (2003-2004)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUD

Blz.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER LUDO SANNEN, VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU, LANDBOUW EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	4
I.1 Totstandkoming en ondertekening van het verdrag	4
I.2 Inhoud en doelstelling	4
I.3 Implicaties voor het milieubeleid van het Vlaamse Gewest	4
I.4 Financiële implicaties	4
I.5 Gemengd karakter van het verdrag	5
I.6 Vergelijking van het verdrag van Stockholm en het protocol van Aarhus inzake POP's	5
A. Vergelijking qua onderwerp	5
B. Vergelijking qua basisverplichtingen	5
C. Vergelijking qua uitvoeringsplannen	5
D. Vergelijking qua bewustmaking van het publiek	5
E. Vergelijking qua assistentie aan ontwikkelingslanden en landen met een overgangseconomie	5
II. BESPREKING	5
III. STEMMINGEN	5
III.1 Artikelsgewijze stemming	5
III.2 Stemming over het geheel	6
Bijlage : Stand van ondertekening, ratificatie en toetreding tot het verdrag	7

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden werd op 10 februari 2004 het ontwerp van instemmingsdecreet bij het verdrag van Stockholm inzake persistente organische verontreinigende stoffen, bij unanimititeit goedgekeurd.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER LUDO SANNEN, VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU, LANDBOUW EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Bij de aanvang van zijn uiteenzetting wijst de minister erop dat het voorliggende verdrag nauw verbonden is het zojuist besproken protocol van Aarhus van 24 juni 1998 (*Par. St. VI. Parl. 2003-04, nr. 1977/1*). Zowel het verdrag als het protocol gaan immers over de zogenaamde “persistente organische polluenten” (beter bekend als POP’s). Aan het einde van zijn betoog zal de minister volledigheidshalve dan ook een vergelijking maken tussen het verdrag van Stockholm en het genoemde protocol van Aarhus.

I.1 Totstandkoming en ondertekening van het verdrag

Hoewel het verdrag en het zojuist genoemde protocol beide over persistente organische polluenten gaan, heeft het verdrag van Stockholm volgens de minister toch een belangrijke meerwaarde. Want op het “Intergouvernementeel Forum over Chemische Veiligheid” van juni 1996, concludeerde men dat internationale maatregelen nodig zijn om de risico’s van persistente organische polluenten voor de gezondheid en het leefmilieu te reduceren. Daarom werd hiervoor, in het kader van het Milieuprogramma van de Verenigde Naties (UNEP), een juridisch bindend instrument uitgewerkt. De vijfde en laatste “POP’s negotiating session”, waarop 122 landen vertegenwoordigd waren, leidde tot het finaliseren van het verdrag te Johannesburg op 10 december 2000. België heeft het verdrag ondertekend op de diplomatieke conferentie van 22 en 23 mei 2001 te Stockholm.

I.2 Inhoud en doelstelling

Qua doelstelling wordt met het verdrag de bescherming van de volksgezondheid en het milieu beoogd tegen persistente organische verontreinigende stoffen. Dit door te zorgen voor een beëindiging of ten minste een vermindering van de productie en het gebruik van twaalf prioritaire POP’s en de vernietiging ervan te verplichten. De minis-

ter wijst erop dat hier dus een heel stuk verder wordt gegaan dan hetgeen voorzien is in het Aarhus-protocol inzake POP’s, dat enkel beoogt de grensoverschrijdende impact aan banden te leggen.

De minister komt dan tot de inhoud van het verdrag, dat als juridisch bindend instrument handelt over twaalf POP’s. Met name : aldrin, chlordaan, DDT, diëldrin, dioxinen, endrin, furanen, heptachloor, hexachloorbenzeen, mirex, PCB’s en toxafeen. Overigens behoort in de toekomst ook uitbreiding van de genoemde lijst tot de mogelijkheden.

Vanaf de inwerkingtreding van het verdrag wordt de productie en het gebruik van acht van de twaalf vermelde POP’s totaal verboden. Voor dioxines en furanen wordt in eerste instantie een reductie beoogd en op langere termijn de uiteindelijke eliminatie. Wat DDT betreft, gelden er strenge restricties, waarop evenwel een uitzondering kan gemaakt worden om gezondheidsredenen (bij dat laatste moet dan vooral gedacht worden aan de strijd tegen malaria). Ook voor PCB’s geldt een streng regime, maar met tijdelijke uitzonderingen onder strikte voorwaarden. Het verdrag voorziet daarnaast ook in een strikt afvalregime. En afsluitend kan de minister nog meedelen dat het voorliggende verdrag nog maar het tweede multilateraal milieuakkoord is – naast het Cartagenaprotocol – dat expliciet naar de voorzorgsbenadering verwijst.

I.3 Implicaties voor het milieubeleid van het Vlaamse Gewest

De minister komt dan tot de implicaties van het voorliggende verdrag voor het milieubeleid van het Vlaamse Gewest. Hij wijst er daarbij op dat er op Europees niveau reeds heel wat wetgeving bestaat die betrekking heeft op gevaarlijke stoffen en afvalstoffen (zo o.a. de richtlijn gevaarlijke stoffen ; de richtlijn afvalstoffen ; de richtlijn PCB’s ; de IPPC-richtlijn e.d.m.). Een en ander betekent dus dat er qua implementatie formeel maar weinig meer moet gebeuren. Daarbij komt dan nog dat deze implementatieoefening ook op Europees niveau wordt gemaakt, aangezien ook de EU dit verdrag als partij zal ratificeren. Verder is er een verordening in voorbereiding met betrekking tot de invulling van de lacunes in de POP-regelgeving van de Europese Unie, teneinde zo te voldoen aan alle voorwaarden en verplichtingen die voortvloeien uit het verdrag enerzijds en het protocol anderzijds.

I.4 Financiële implicaties

In het licht van wat voorafgaandelijk gezegd werd, moge duidelijk zijn dat de ratificatie van het ver-

drag geen bijkomende financiële impact zal hebben.

1.5 Gemengd karakter van het verdrag

Ook dit verdrag vormt in de binnen-Belgische context een gemengd multilateraal leefmilieuverdrag, waarbij de term “gemengd” betekent dat het aangelegenheden omvat die zowel tot de bevoegdheid van de federale overheid als tot de bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten behoren (hier in casu tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest). Opdat België het protocol zou kunnen ratificeren is dus vereist dat de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten, de betreffende akte via hun regeringen ter goedkeuring voorleggen aan hun respectievelijke parlementen (goedkeuring die dan gebeurt bij wege van instemmingswet, instemmingsdecreet of instemmingsordonnantie). Daarna bundelt de federale overheid ieders inbreng en zet ze de finale stappen. Naast Vlaanderen is de procedure ook nog lopende bij de federale overheid en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Bij het Waalse Gewest is de procedure afgelopen.

Het verdrag zal in werking treden negentig dagen nadat het vijftigste land het verdrag geratificeerd heeft. Begin februari van dit jaar was het reeds ondertekend door 151 regeringen, en was het geratificeerd door 47 landen. Een lijst van de betreffende landen wordt door de minister aan de commissie bezorgd, ten behoeve van het verslag (zie bijlage).

1.6 Vergelijking van het verdrag van Stockholm en het protocol van Aarhus inzake POP's

Ter afsluiting van zijn betoog wenst de minister tenslotte, zoals hoger reeds gezegd, volledigheidshalve nog even het verdrag van Stockholm en het protocol van Aarhus inzake POP's met elkaar te vergelijken.

A. Vergelijking qua onderwerp

Het verdrag handelt over twaalf persistente organische pollutanten (POP's). Het protocol behandelt vier bijkomende stoffen, in totaal dus zestien stoffen.

B. Vergelijking qua basisverplichtingen

Zowel het verdrag als het protocol zorgen voor een verbod op de productie en gebruik of de beperking van een aantal POP's. Het verdrag legt bijkomend echter ook een verbod op inzake de invoer en uitvoer van deze stoffen. Daarnaast verplicht het ver-

drag de partijen eveneens om bijkomende maatregelen te nemen tegen de productie en het gebruik van nieuwe pesticiden of industriële chemische stoffen met kenmerken van POP's.

Zowel het protocol als het verdrag leggen daarenboven de toepassing op van de beste beschikbare technieken (BBT), met het oog op de emissiereductie van onbedoelde POP-vorming. In tegenstelling tot het verdrag bevat het protocol echter een uitgebreide opsomming van de BBT per sector en een aantal emissiegrenswaarden.

C. Vergelijking qua uitvoeringsplannen

Het verdrag is gedetailleerder voor wat betreft de beperking of de beëindiging van vrijkomingen afkomstig van onopzettelijke productie en voor vrijkomingen uit voorraden en afval.

D. Vergelijking qua bewustmaking van het publiek

Het verdrag legt, iets meer dan in het protocol het geval is, de nadruk op de bewustmaking, voorlichting en educatie van het publiek.

E. Vergelijking qua assistentie aan ontwikkelingslanden en landen met een overgangseconomie

Het verdrag vraagt de ontwikkelde verdragspartijen om andere verdragspartijen met een economie in overgang of die beschouwd worden als ontwikkelingslanden, zowel financieel als technisch bij te staan bij de implementatie van het verdrag. Er wordt dus ook een internationale vertaling van het door de ontwikkelde wereld aangegane engagement gevraagd.

II. BESPREKING

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij dit ontwerp van instemmingsdecreet.

III. STEMMINGEN

III.1 Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd, wordt het eerste artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimité van tien stemmen.

Artikel 2

Ter stemming gelegd, wordt daarna ook het tweede artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimité van tien stemmen.

III.2 Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt het ontwerp van decreet “houdende instemming met het verdrag van Stockholm inzake persistente organische verontreinigende stoffen, met bijlagen, ondertekend in Stockholm op 22 mei 2001” ten slotte eveneens aangenomen bij unanimité van tien stemmen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Peter DE RIDDER Luc VAN DEN BRANDE

BIJLAGE

Stand van ondertekening, ratificatie en toetreding tot het verdrag

LAND	DATUM ONDERTEKENING	DATUM NEERLEGGING RATIFICATIE- OF TOETREDINGSAKTE	
Albanië	5 december 2001		
Algerije	5 september 2001		
Antigua en Barbados	23 mei 2001	10 september 2003	ratificatie
Argentinië	23 mei 2001		
Armenië	23 mei 2001		
Australië	23 mei 2001		
Azerbeidjan		13 januari 2004	toetreding
Bahama's	20 maart 2002		
Bahrein	22 mei 2002		
Bangladesh	23 mei 2001		
België	23 mei 2001		
Belize	14 mei 2002		
Benin	23 mei 2001	5 januari 2004	ratificatie
Bolivië	23 mei 2001	3 juni 2003	ratificatie
Bosnië en Herzegovina	23 mei 2001		
Botswana		28 oktober 2002	toetreding
Brazilië	23 mei 2001		
Brunei Darussalam	21 mei 2002		
Bulgarije	23 mei 2001		
Burkina Faso	23 mei 2001		
Burundi	2 april 2002		
Cambodja	23 mei 2001		
Canada	23 mei 2001	23 mei 2001	ratificatie
Centraal-Afrikaanse Republiek	9 mei 2002		
Chili	23 mei 2001		
China	23 mei 2001		
Colombia	23 mei 2001		
Comoros	23 mei 2001		
Costa Rica	16 april 2002		
Cuba	23 mei 2001		
Denemarken	23 mei 2001	17 december 2003	ratificatie
Djibouti	15 november 2001		
Dominica		8 augustus 2003	toetreding
Dominicaanse Republiek	23 mei 2001		
Duitsland	23 mei 2001	25 april 2002	ratificatie
Ecuador	28 augustus 2001		
Egypte	17 mei 2002	2 mei 2003	ratificatie
El Salvador	30 juli 2001		
Ethiopië	17 mei 2002	9 januari 2003	ratificatie
Europese Gemeenschap	23 mei 2001		
Fiji	14 juni 2001	20 juni 2001	
Fillipijnen	23 mei 2001		
Finland	23 mei 2001	3 september 2002	ratificatie
Frankrijk	23 mei 2001		
Gabon	21 mei 2002		
Gambia	23 mei 2001		
Georgië	23 mei 2001		

Ghana	23 mei 2001	30 mei 2003	ratificatie
Griekenland	23 mei 2001		
Groot-Brittannie en Noord-Ierland	11 december 2001		
Guatemala	29 januari 2002		
Guinea	23 mei 2001		
Guinea-Bissau	24 april 2002		
Haiti	23 mei 2001		
Honduras	17 mei 2002		
Hongarije	23 mei 2001		
Ierland	23 mei 2001		
IJsland	23 mei 2001	29 mei 2002	
India	14 mei 2002		
Indonesië	23 mei 2001		
Iran	23 mei 2001		
Israël	30 juli 2001		
Italië	23 mei 2001		
Ivoorkust	23 mei 2001	20 januari 2004	ratificatie
Jamaica	23 mei 2001		
Japan		30 augustus 2002	toetreding
Jemen	5 december 2001	9 januari 2004	ratificatie
Jordanië	18 januari 2002		
Kameroen	5 oktober 2001		
Kazachstan	23 mei 2001		
Kenia	23 mei 2001		
Kiribati	4 april 2002		
Koeweit	23 mei 2001		
Kongo	4 december 2001		
Kroatië	23 mei 2001		
Kyrgyzstan	16 mei 2002		
Laos	5 maart 2002		
Lesotho	23 januari 2002	23 januari 2002	
Letland	23 mei 2001		
Libanon	23 mei 2001	3 januari 2003	ratificatie
Liberia		23 mei 2002	toetreding
Liechtenstein	23 mei 2001		
Litouwen	17 mei 2002		
Luxemburg	23 mei 2001	7 februari 2003	ratificatie
Macedonië	23 mei 2001		
Madagascar	24 september 2001		
Malawi	22 mei 2002		
Maleisië	16 mei 2002		
Mali	23 mei 2001	5 september 2003	ratificatie
Malta	23 mei 2001		
Marokko	23 mei 2001		
Marshall-eilanden		27 januari 2003	toetreding
Mauritanië	8 augustus 2001		
Mauritius	23 mei 2001		
Mexico	23 mei 2001	10 februari 2003	ratificatie
Micronesië	31 juli 2001		
Moldavië	23 mei 2001		
Monaco	23 mei 2001		
Mongolië	17 mei 2002		
Mozambique	23 mei 2001		
Nauru	9 mei 2002	9 mei 2002	ratificatie
Nederland	23 mei 2001	28 januari 2002	ratificatie
Nepal	5 april 2002		
Nicaragua	23 mei 2001		
Nieuw Zeeland	23 mei 2001		

Niger	12 oktober 2001		
Nigeria	23 mei 2001		
Niue	12 maart 2002		
Noord-Korea		26 augustus 2002	toetreding
Noorwegen	23 mei 2001	11 juli 2002	ratificatie
Oekraïne	23 mei 2001		
Oman	4 maart 2002		
Oostenrijk	23 mei 2001	27 augustus 2002	ratificatie
Pakistan	6 december 2001		
Palau	28 maart 2002		
Panama	23 mei 2001	5 maart 2003	ratificatie
Papua-Nieuw Guinea	23 mei 2001	7 oktober 2003	ratificatie
Paraguay	12 oktober 2001		
Peru	23 mei 2001		
Polen	23 mei 2001		
Portugal	23 mei 2001		
Roemenië	23 mei 2001		
Rusland	22 mei 2002		
Rwanda		5 juni 2002	toetreding
Samoa	23 mei 2001	4 februari 2002	ratificatie
Sao Tome en Principe	3 april 2002		
Saoudi Arabië	14 maart 2002		
Senegal	23 mei 2001	8 oktober 2003	ratificatie
Servië en montenegro	2 mei 2002		
Seychellen	25 maart 2002		
Sierra Leone		26 september 2003	toetreding
Singapore	23 mei 2001		
Sint-Lucia		4 oktober 2002	toetreding
Slovenië	23 mei 2001		
Slovakije	23 mei 2001	5 augustus 2002	ratificatie
Soedan	23 mei 2001		
Spanje	23 mei 2001		
Sri lanka	5 september 2001		
Suriname	22 mei 2002		
Syrië	15 februari 2002		
Tajikistan	21 mei 2002		
Tanzania	23 mei 2001		
Thailand	22 mei 2002		
Togo	23 mei 2001		
Tonga	21 mei 2002		
Trinidad en Tobago		13 december 2002	toetreding
Tsjaad	16 mei 2002		
Tsjechische Republiek	23 mei 2001	6 augustus 2002	ratificatie
Tunesië	23 mei 2001		
Turkije	23 mei 2001		
Tuvalu		19 januari 2004	toetreding
Uruguay	23 mei 2001		
Vanuatu	21 mei 2002		
Venezuela	23 mei 2001		
Verenigde Arabische Emiraten	23 mei 2001	11 juli 2002	
Verenigde Staten van Amerika	23 mei 2001		
Vietnam	23 mei 2001	22 juli 2002	ratificatie

Zambia	23 mei 2001		
Zimbabwe	23 mei 2001		
Zuid-Afrika	23 mei 2001	4 september 2002	ratificatie
Zuid-Korea	4 oktober 2001		
Zweden	23 mei 2001	8 mei 2002	ratificatie
Zwitserland	23 mei 2001	30 juli 2003	ratificatie